

Thomas Varberg
Varbergsvegen 17
5784 ØVRE EIDFJORD

Saksbehandlar, innvalstelefon
Øistein Aasland, 5557 2322

Løyve til riving av eksisterande og oppføring av nytt stølshus på gnr. 9, bnr. 3 – Fljodal i Eidfjord kommune innanfor Hardangervidda nasjonalpark. Søkjar: Thomas Varberg og Marit Stadheim

Statsforvaltaren i Vestland gjev Thomas Varberg og Marit Stadheim løyve til å rive eksisterande stølshus og oppføring av nytt på gnr. 9, bnr. 3 – Fljodal i Eidfjord kommune etter verneforskrifta for Hardangervidda nasjonalpark.

Det er sett vilkår til løyve.

Vi viser til den opphavlege søknaden, datert den 22. mars 2021 og til oversendingsbrev frå Eidfjord kommune, datert den 31. mars 2021 med alle vedlegg.

Det er halde synfaring på staden i samband med ein tidlegare søknad på same stad i september 2015. På synfaringa var Tilsynsutvalet i Hordaland, Hordaland fylkeskommune og Fylkesmannen i Hordaland representert. Vi viser elles til saksdokumenta.

Bakgrunn for søknaden

Thomas Varberg har tidlegare søkt om vøling og oppretting av eksisterande stølshus og eit steinsel/-flor i Fljodal. Desse bygningane hadde vinter/vår 2014/2015 fått øydelagt grunnmurane pga. is og vårløysing med stor vassføring. Det var den gong vedlagt dokument som synte at begge bygningane hadde fått erstatning frå forsikringselskapet for desse skadane.

Varberg og Stadheim har sidan 2015 drive med ammekyr, som dei har hatt på beite i Fljodal dei siste somrane. I deira vidare planar for drift av beitedyr i fjellet skriv dei at buføring og opphald saman med dyra i fjellet er eit element dei vil ha med i eit opplegg i forbindelse med turisme på garden. Dei treng difor eit eigna og fungerande stølshus på ein stad der ikkje is og vatn skadar bygningane på ny.

Eksisterande stølshus vart satt opp på 1950-talet, er på om lag 38 m². Det vart i etterkant av synfaringa i 2015 konkludert med at det ville vera mest tenleg å rive eksisterande bygningar, og erstatte desse på ny stad, som er sikker i forhold til flaum / isheving i ei vårløysing.

Dei nye stølshusa er tenkt flytta om lag 500 meter mot nord, i brotet opp frå bekkeløpet /flaten. Dei skal følgje lengderetninga i det skrå terrenget. Nytt stølshus er teikna med ei grunnflate på 46 m² (8,25 m x 5,6 m) og uthuset med 20 m² (5,5 m x 3,6 m). Stølshuset skal innehalda stove, kjøkken, 2 soverom, gang, toalett og lager i tillegg til hems med 3 soverom.

Dei skriv i søknaden at det er ynskjeleg med eit mjølkerom med tilsvarande fasilitetar for å demonstrere og vise ysting og kinning for gjester. Reknar med at det er pga. dette at uthuset er teikna med eige rom med toalett og vask. Begge bygningane skal fundamenterast på ringmur då grunnen er fjell. Bygningane er teikna med 28° takvinkel og forskyvd møne. Dette er for å få best mogeleg hems plass i stølshuset. Den høgaste veggjen vert då inn mot terrenget, noko som vil ta av for høgde-effekten.

Det er teikna liggjande kledning og tretak på begge bygga, men i etterkant har Varberg fremma ynskje om tekke taket med torv. Stølshuset skal ha mange vindauger, Det er skildra at desse har storleik 85 x 85 cm, og eitt er 130 x 130 cm. Dei søker i tillegg om riving av det gamle stølshuset på 38 m² inkl. utedo.

Vår vurdering

Statsforvaltaren viser til verneforskrifta og til Forvaltningsplanen for Hardangervidda nasjonalpark (godkjent i 2011), Det er pkt. 4.1.3e. i verneforskrifta; *«Nybygg og større tilbygg til eksisterande bygningar»* som må nyttast som heimelsgrunnlag for denne søknaden sidan den nye hytta er planlagt å være meir enn 10 m² større enn den eksisterande hytta. *«Forvaltningsstyresmakta kan gje løyve til nybygg eller større tilbygg i særskilde tilfelle i samband med landbruksutnytting, utnytting av statsallmenning eller drift av turisthytte. Ved oppføring av ny bygning i tilknytning til eksisterande bygning(ar) skal ein sjå til at det blir ein god balanse mellom estetiske verdiar og dei føremål nybygget skal tene, t.d. eventuell sikringsfunksjon.»*

Statsforvaltaren er samd i at det eksisterande stølshuset er i dårleg stand, og at bygningane bør flyttast slik at dei ikkje på ny vert tatt av is og vårløysing med stor vassføring. Den plasseringa søkjarane har kome med ser ut for å være ei lagleg plass for oppføring av stølshus og uthus.

Saka har vært på høyring hos Tilsynsutvalet i Vestland, Vestland fylkeskommune og Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet.

Tilsynsutvalet i Vestland fatta følgjande samrøystes vedtak i sak 036/21: frå møte den 10. juni 2021: *«Uttale til Statsforvaltaren i Vestland:*

Tilsynsutvalet i Vestland for Hardangervidda nasjonalpark (TUV) rår til at Thomas Varberg og Marit Stadheim får byggje nytt stølshus og uthus på ny stad vist på kart vedlagt søknaden om lag 500 m nord for eksisterande stølshus.

Det bør stillast følgjande krav til løyvet:

- *Målsette teikningar i flg. søknad datert 31.03.2021 skal liggja til grunn for byggjesakshandsaminga.*
- *Grunnmur bør blendast med naturstein.*
- *Utvendig kledning bør beisast i ein farge som harmonerer med terrenget rundt, eller vera ubehandla, som gjev ei naturleg gråning.*
- *Eksisterande stølshus, utedo må rivast så snart dei nye bygga er på plass. Stadane skal ryddast og evt. grunnmur/fundament fjernast.*
- *Tre/steinbygg (tidl. nytta som flor), her bør alt tak og treverk rivast og fjernast. Steinmur kan stå.*

- *Reint trevirke frå bygga dei riv kan kappast opp og brukast som ved. Anna bygningsavfall må leverast til godkjent mottak.»*

Vestland fylkeskommune kom med ei kort, mellombels uttale i ein e-post sendt den 28. juni 2021. Der sakshandsamar skriv at; «*Eg har sett på teikningane. Prosjektet er godt dokumentert og utforminga er god, så eg har ikkje noko å merke til saka.*» I etter tid så har dei avklart at dei ikkje kjem med meir utdjupande uttale i denne saka.

Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet har kome med uttale, datert den 15.04.2021. Dette etter at saka vart handsama i arbeidsutvalet (AU):

«Gjennom ny informasjonen som er gjort kjent i saka framkjem det at areal av nybygg er 66 kvm (45 + 20,35), medan areal av eksisterande hytte og steinsel er 86 kvm (38 + 48).

Det inngår ikkje i søknaden å rive det gamle steinselet, men det er redgjort for at dette ikkje er tenkt brukt i framtida. Under denne føresetnaden har villreinnemnda ikkje merknader til det omsøkte tiltaket.»

Søknaden om riving av eksisterande og oppføring av nytt stølshus på gnr. 9, bnr. 3 – Fljodal i Eidfjord kommune er og vurdert etter naturmangfaldlova §§ 8-12.

§ 8 kunnskapsgrunnlag: Statsforvaltaren meiner vi har eit godt kunnskapsgrunnlag i denne søknaden. Vi har vore på staden, der vi har sett tilstanden på det eksisterande stølshuset. Oppføring av eit nytt stølshus på den staden søkjarane ynskjer, vil etter vår meining ikkje få nokon innverknad på verneinteressene. Dei landskapsmessige verknadane vert heller mindre med den nye plasseringa.

§ 9 føre-var-prinsippet: Vi kan ikkje sjå at det vil være fare for at det omsøkte nye stølshuset vil ha ukjende, store negative konsekvensar for verneverdiane.

§ 10 økosystemtilnærming og samla belastning: Vi kan ikkje sjå at det omsøkte tiltaket vil auke den samla belastninga for området. Det er ikkje tale om fleire bueiningar i området.

§ 11 kostnadene ved miljøforringing skal berast av tiltakshavar: Vi ser ikkje at det er relevant å vurdere dette, då det ikkje er stor fare for miljøforringing ved gjennomføring av tiltaket.

§ 12 miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetode: Byggjeavfall etter byggjearbeid og restar etter det gamle stølshuset må handterast på ein forsvarleg måte. Utover dette har vi ingen merknader til dette punktet.

Det er viktig at søkjar planlegg anleggsperioden og transporten slik at verknaden av arbeidet og transporten vert så liten og kortvarig som mogleg. Motorferdsle i samband med transport av byggemateriale og i samband med riving av eksisterande stølshus må avklarast med Tilsynsutvalet i Vestland for Hardangervidda nasjonalpark.

Vedtak

Statsforvaltaren i Vestland gjev Thomas Varberg og Marit Stadheim løyve til å rive eksisterande stølshus og oppføring av nytt stølshus og uthus/skykkje på gnr. 9, bnr. 3 – Fljodal i Eidfjord kommune etter verneforskrifta for Hardangervidda nasjonalpark. Løyvet er gjeve med heimel i verneforskrifta for Hardangervidda nasjonalpark pkt. 4.1.3e. «Nybygg og større tilbygg til eksisterande bygningar.»

Det vert sett følgjande vilkår til løyvet:

- Stølshuset og uthuset skal plasserast på den staden som er vist på revidert situasjonskart, datert 9. august 2021, sendt inn via Eidfjord kommune den 11. august 2021.
- Målsette teikningar i fylgje søknad datert 31.03.2021 skal liggja til grunn for byggjesakshandsaminga. Nytt stølshus er teikna med ei grunnflate på 46 m² (8,25 m x 5,6 m) og uthuset med 20 m² (5,5 m x 3,6 m).

- Begge bygningane skal byggjast på ringmur, og skal plasserast så lagt ned mot terrenget som mogleg. Grunnmur bør blendast med naturstein.
- Innvendig høgde (frå golv og opp til raftet) skal ikkje vera høgare enn 220 cm.
- Det skal nyttast liggjande, kanta kledning. Hytta kan beisast i ein farge som gjer at bygget vert minst mogleg synleg i terrenget, eller det kan stå ubehandla - slik at det får ein naturleg gråning.
- Bygningane er teikna med 28 ° takvinkel og forskyvd møne. Taka skal tekkast med torv (eventuelt med treplank eller shingel). Takutstikk skal vera så små som mogleg, og fylgje lokal byggjetradisjon i området.
- Det skal ikkje nyttast utvendig dør eller vindauge laga av plastmateriale.
- Toalett-, bod- og lagerfunksjon skal innlemmast i stølshus eller uthus.
- Eksisterande stølshus, utedo må rivast så snart dei nye bygga er på plass. Stadane skal ryddast og eventuell grunnmur/fundament fjernast.
- Tre/steinbygg (tidlegare nytta som flor), her bør alt tak og treverk rivast og fjernast. Steinmur kan stå.
- Reint trevirke kan kappast opp og brukast som ved. Anna bygningsavfall og rester etter det gamle stølshuset må leverast til godkjent mottak.
- Dersom det oppstår uventa problem under byggeprosessen, så skal det takast kontakt med forvaltninga.
- Dersom automatisk freda kulturminne (til dømes gjenstandsfunn, bitar av flint, flekkar med trekol, eller konstruksjonar/steinsettingar) blir avdekt under gjennomføring av tiltaket, må dette straks meldast til Seksjon for kulturarv i Vestland fylkeskommune, og alt arbeid stansast til rette forvaltingstyresmakt har vurdert funnet (jf. kulturminnelova § 8, 2. ledd).
- Statsforvaltaren skal ha melding så snart byggearbeidet er ferdig, slik at forvaltninga kan foreta ein kontroll om bygget er i tråd med løyve.
- Byggjearbeid og riving skal vere avslutta og plassen rydda innan 1. oktober 2024.

Vedtaket kan påklagast til Miljødirektoratet av part i saka eller andre med rettsleg klageinteresse, jf. forvaltningslova § 28. Klagefrist er 3 veker etter at ein er kjent med vedtaket. Klage skal stilast til Miljødirektoratet, men skal sendast til Statsforvaltaren i Vestland.

Med helsing

Stein Byrkjeland
fagdirektør

Øistein Aasland
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Eidfjord kommune
Tilsynsutvalet i Vestland - for Hardangervidda nasjonalpark
Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet
Vestland fylkeskommune
SNO Rosendal
Miljødirektoratet